

Aenmbanj、Sauyungj Caeuq Gou

村庄、绍永和我

□ Lij Yozvez sij Cibseiq hoiz 李约热 著 十四 译

Daeuj gaxgonq, gyoengqde lwnh aen mbanj neix hawj gou nyi:

Daengx mbanj cungj dwg ranzlaeuz, gofaex lai raixcaix, mwngz bae gizhaenx, couh lumj daengz dieggingjndei nei.

Gyoengqde daj ndaw soujgih ra gij siengq aen mbanj neix okdaeuj, caen lumj yienghneix, mizdi maezvunz.

Naengh gvenq bangunhsiz le, yawjraen doenghgij siengq neix, lumjbaenz miz raq rumzseuq ndeu gek gaiq bingzmuq soujgih yiengq gou ci daeuj.

Neix dwg diegbanggunz danhvei dou, bouxlingjdauj cingq yousim mbouj miz vunz bae, dungyenz daihgya bauqmingz, daengz gou gizneix seiz, bouxdaeuz dwg yienghneix naeuz:

Mwngz yawj ho, boux Liuj Cingh, roengzmbanj bae guh vunzguhnaz, sij ok bouh《Lizsij Cauhnieb》ndeu, mwngz mbouj dwg yaek sij bouh sawcuenh okmingz ndeu ha, neix dwg seizgei ndei ho.

Bouxlingjdauj dou cohnoix heuhguh Hungz Daihbauq, boux cingqcuqgaep ganbu ndeu, caeuq boux fouqcuqgaep、vunzlajfwngz ciengzseiz ngaek gyaeuj van hwet, ciengzseiz dwg lumj cungj yiengjceij doekbaih deng vunz hangzhaep nei, mbouj lumj bouxlingjdauj saekdi, hoeng dou daihgya cungj gig boiqfug de. Youq seizneix, bouxlingjdauj hozswnh gaenhvunz hawj vunz siengj mbouj daengz baenzneix yaek bae gizlawz ra ndaej dem.

De caeuq gou gangj Liuj Cingh, gou mbouj simdoengh, de youh caeuq gou gangj Cauz Sezginz, gou hix mbouj simdoengh, aenvih ho, danghnaeuz gou dwg aenvih gijneix roengz mbanj bae, gou gig vaiq couh aiq lai miz song aen cohnoix, aen ndeu dwg Lij Liujcingh, aen ndeu dwg Lij Sezginz. Bouxlawz haengj miz cungj cohnoix neix ha. Yienznaeuz song boux sienseng neix cungj dwg boux cozgyah hungmbwk.

Gou doiq Hungz Daihbauq naeuz, gou mbouj giep seizgan, gij doxgaiq siengj sij haenx gou lij caengz sij liux, gij roen gwnzbiengz miz cien fanh diuz, gou miz diuz roen bonjfaenh.

Danghnaeuz mbouj dwg gyoengqde aeu gij siengq aen mbanj neix hawj gou yawj, danghnaeuz mbouj dwg raq rumzseuq gek gaiq bingzmuq soujgih ci gou, gou hix mbouj ndaej ndwn youq gizneix lo. (Vah youh gangj doxdauq, cij miz raq rumzseuq gek gaiq bingzmuq soujgih ci naj gou lij mbouj ndaej hawj gou daeuj daengz lajmbanj. Dangqnaj, gou gwndaenj mbouj you、mbouj miz saek yiengh rapdawz, roxnyinh bonjfaenh youq ciuhvunz gaenq baenzgoeng lo, yawjraen yienghlawz cungj roxnyinh swnhda dangqmaz, ciuhvunz lai di cienz roxnaeuz noix di cienz cungj mbouj youqgaenj. Bouxvunz baenzneix le, gig yungzheih gag ra di “goetcienh” he. Bonj sawcuenh《Byaij Roenlaep》Swzlinaz Fazgoz cozgyah, bouxasai cujyinzgungh cingq caeuq baengzyoux gwn gahfeih, miz doih bing ndeu daj dangqnaj byaij gvaqdaeuj, de couh sawqmwh gietdingh bae

来之前,他们跟我介绍这个村庄:

全部都是“小洋房”,树很多,你去那里,就像去风景区。

他们从手机里调出这个村庄的图片,确实如此,有点迷人。

坐惯了办公室,看着这些照片,感觉一阵清风隔着手机屏幕朝我吹来。

这是单位的扶贫点,领导正愁没人去,动员大家报名,到我这里时领导是这样说的:

你看哈,人家柳青,下乡当农民,写出一部《创业史》,你不是说要写一部牛X的小说吗,这是个好机会。

我们领导外号洪大炮,一个正处级干部,跟副职、跟手下经常点头哈腰,经常一副被人欺负的“衰样”,一点都没有领导的派头,但是我们大家都服他。这年头,平易近人得不可思议的领导还到哪里去寻找。

他跟我说柳青,我没有心动,他就是跟我说曹雪芹,我也不会心动,因为啊,如果我真冲着这个下乡,我很快就会多两个外号,一个是李柳青,一个是李雪芹。谁愿意有这样的外号呀。虽然这两位先生都是伟大的作家。

我对洪大炮说,我不缺生活,想写的都还没写完,世上的路千万条,我有自己的一条。

要不是他们调出这个村庄的照片,要不是那阵清凉的风隔着手机屏幕朝我吹来,我也不会站在这里。(话又说回来,只有一阵清凉的风隔着手机屏幕吹来还不足以让我来到乡下。眼下,我衣食无忧、毫无负担,觉得自己已经是人生的赢家,看什么都顺眼,人生的“米”多一点少一点都无所谓。这种状态下的人,很容易自己找“贱”。法国作家塞利纳的小说《长夜行》,男主人公正在跟朋友喝咖啡,一支队伍从眼前经过,他突然决定去当兵,从此枪林弹雨,出生入死。我此时的心境跟塞利纳笔下的男主一样,某种不安分的基因在体内苏醒,跟组织的需要没关系,跟牛X的小说没关系,甚至是跟要去的地方到底是废墟还是风景区都没关系。我想一切清零,让乡间的人和事填满自己,之后呢,该逢山开路遇水搭桥就逢山开路遇水搭桥,该刀枪入库马放南山就刀枪入库马放南山。有点豪气干云,也有点游戏人间。从手机里吹出的那阵风,只不过是压死骆驼的最后一根稻草。这个比喻不好,其实应该用“药引”来形容好些,但是后来的经验告诉我,一匹骆驼轰轰烈烈地倒下的意象,要比“药引”生动和确切。)

放下行李,听完村主任介绍村里的情况(他说的那些数据我根本记不住),我就急着要去村里看。

主任带我去“村里最穷的人家”瑞明家。

在这之前我了解到,村里农户的房子都很坚固,就连清洁员瑞明家的房子,也是砖混结构——“就连……”不是我这样说,是村委的人这样说的。在村里,搞卫生是最累最苦的活,工资也不高,如果不是实在没有办法,是没有人愿意当清洁员的。就连……最穷的人家都是砖混结构,这个村还不错嘛。

天空下起了细雨。现在是三月,三月的雨打在脸上,痒痒的,似春风拂面。广西这个地界,好就好在雨水充沛,植物茂密。你看眼前,我们单位的扶贫点,绿树掩映,烟雨缭绕,宛若仙境,跟塞利纳笔下的男主要去的非洲可不一样。

这些年,当地政府在修路方面下大力气,水泥路都铺到各家各户的门口,三月的细雨撒在上面,闪闪发亮。这个时候走在油亮的水泥路上,我有去踏青的感觉,也有去指挥千军万马的感觉。

但是短短五百米之后,情况就不是这样了。

村主任从后面递给我一个口罩,我回头看他。他一脸的歉意,说,你戴上。

不知道有什么有这么一出。

路上全是牛粪,等下到村里,怕你受不了。他说。

(1)

dang bing, daj baezneix hwnj, doxmoeb doxgaj, buek dai buek lix. Seizneix aensim gou couh lumj bouxasai cujyinzgungh lajbit Swzlinaz nei, moux cungj gihyinh mbouj anfaenh haenx cingq youq ndaw ndang gou ndiusingj, caeuq gij yaekaeu cujciz mbouj miz gijmaz gvanhaeh, caeuq sawcuenh okmingz mbouj miz gijmaz gvanhaeh, couhlien z yaek bae gizdieg haenx dauqdaej dwg mbouj dwg diegfwz roxnaeuz dieggingjndei hix mbouj miz gvanhaeh. Gou siengj baetseuq aen ukgyaeuj gou, hawj gij vunz caeuq saeh lajmbanj dienz rim bonjfaenh, gvaqlaeng le, yaek bungz bya hai roen roeb raemx dap giuz couh bungz bya hai roen roeb raemx dap giuz, yaek yo cungqcax haeuj cang langh max byanamz couh yo cungqcax haeuj cang langh max byanamz. Mizdi mbeilaux guhsaeh, hix mizdi rubrab guhvunz. Raq rumz daj ndaw soujgih ci daeuj haenx, cij mboujgvaq dwg diuz nyangj ceiq doeklaeng daenz dai duz lozdoz haenx. Gij dajbeij neix mbouj ndei, gizzaed wnggai yungh “goekyw” daeuj dajbeij haemq ndei di, hoeng gij gingniemh riengzlaeng naeuz gou nyi, gij yienghsiengq duz lozdoz ndeu laemxbamz roengzbae, yaek beij “goekyw” sengdoengh caeuq cinjdeng.)

Cuengq roengz hengzleix, dingq cunhcuji yin lwnh cingzgvang le (de gangj doenghgij soqgawq haenx gou geiq mbouj ndaej), gou couh simgip yaek bae ndaw mbanj yawjyawj.

Cuji yin daiq gou bae ranz Suimingz “ranz ceiq gungzhøj ndawmbanj”.

Youq neix gaxgonq gou roxyiuj, doenghgij ranz ndaw mbanj vunzguhnaz cungj maenh raixcaix, couhlien z ranz Suimingz boux dajsauq neix, hix dwg cien gyau x suijniz hwnqbaenz——“Couh lien z……” Mbouj dwg gou baenzneix gangj, dwg gij vunz cunhvej baenzneix gangj. Youq ndaw mbanj, dajsauq dwg gij hong ceiq naetnaiq ceiq haemzhøj ndeu, cienzhong hix mbouj sang, danghnaeuz mbouj dwg saedcaih mbouj miz banhfap, dwg mbouj miz vunz haengj guh boux dajsauq bw. Couh lien z…… ranz ceiq gungzhøj cungj dwg cien gyau x suijniz hwnqbaenz lo, aen mbanj neix caen mbouj loek bw.

Gwnz mbwn doek fwnmoenq lo. Seizneix dwg sam nyied, gij fwn sam nyied doek daengz gwnz naj, haenz yubyub, lumj rumzcin lumh aennaj nei. Gizdieg Guengjsae neix, ndei couh ndei youq fwnraemx gaeuq, doenghgo maj ndaej mwncupcup, mwngz yawj dangqnaj diegbanggunz danhvei dou, faex heu faex raemh, fwnmoenq heux bae heux dauq, couh lumj diegsien nei, caeuq boux sai cujyinzgungh lajbit Swzlinaz yaek bae Feihcouh haenx mbouj doxdoengz bw.

Doengh bi neix, dangdieg cwngfuj roengzrengz coih roen, roensuijniz cungj bu daengz bakdou gak ranz gak hoh, gij fwnmoenq saj youq gwnz roensuijniz, ronghyabyab. Seizneix byaij youq gwnz roensuijniz, gou roxnyinh lumjnaeuz bae youzlangh nei, hix roxnyinh lumj bae dazyinx cien bing fanh max nei.

Hoeng, byaij gvaq roensuijniz haj bak mij baedauq dinjdetdet le, yienghsiengq couh mbouj dwg baenzneix lo.

Cunhcuji yin daj baihlaeng ndenq aen goujcau ndeu hawj gou, gou veq gyaeuj dauqlaeng yawj de. De mizdi mbouj ndei ei qsei, naeuz, mwngz daep hwnjdaeuj.

Mbouj rox vih gijmaz miz cungj saeh neix.

Gwnz roen cungj dwg haexvaiz, yaep he byaij daengz ndaw mbanj le, lau mwngz souh mbouj ndaej. De naeuz.

(1)